

Konceptce ošetřovatelství

Účinnost od:	1. 9. 2019	Revize:	1 x za 3 roky
Rozsah působnosti:	NLZP		

Obsah

1	Účel a předmět	2
2	Pojmy a zkratky	2
2.1	Pojmy	2
2.2	Zkratky	2
3	Související interní a externí dokumenty	2
4	Úvod	2
5	Cíle ošetřovatelství	2
5.1	Charakteristické rysy	3
6	Pracovníci a jejich vzdělávání	3
7	Ošetřovatelský proces	3
8	Ošetřovatelská dokumentace	4
9	Struktura a řízení personálu	4
10	Dlouhodobé cíle	4
11	Kvalita ošetřovatelské péče	5
12	Audity ošetřovatelské péče	5
13	Adaptační proces	6
14	Hodnocení a plán osobního rozvoje pracovníka	6
15	Plán rozvoje ošetřovatelství	6
16	Zpracovatelský tým	6

TISKEM NENÍ ŘÍZENÁ DOKUMENTACE

Ověřil: Mgr. Anna Petržilková	Garant dokumentu: Mgr. Anna Petržilková	Vedoucí ZT: Mgr. Radka Lorencová	Schválil/datum: Ing. Martin Grolmus, 30. 8. 2019
----------------------------------	--	-------------------------------------	---

1 Účel a předmět

Tento dokument stanovuje poslání, cíle a jednotný postup při poskytování ošetrovatelské péče.

2 Pojmy a zkratky

2.1 Pojmy

Sestra

Pro účely tohoto dokumentu všeobecná i praktická sestra

2.2 Zkratky

NLZP nelékařská zdravotnická povolání

3 Související interní a externí dokumenty

Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) Zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů

Tento dokument byl zpracován dle Věstníku 9/2004 MZ ČR, Koncepte ošetrovatelství

4 Úvod

Umění a věda moderního ošetrovatelství zahrnuje zdraví, nemoc, stres a podporu zdraví. Ošetrovatelská péče se zaměřuje na ochranu a podporu fyzického i duševního zdraví pacientů.

Ošetrovatelství je chápáno jako samostatný obor a ošetrovatelská péče je součástí zdravotní péče. Centrem zájmu ošetrovatelské péče je osoba jako celostní biopsychosociální bytost v holistickém pojetí nacházející se v určitém prostředí a v určitém stavu zdraví. Poskytování ošetrovatelské péče je zaměřené zejména na navrácení soběstačnosti, zmírnění bolesti a na důstojné umírání.

Tato činnost vyžaduje kvalitní organizaci, řízení a kontrolu ošetrovatelské péče. K moderním trendům ošetrovatelství patří mimo jiné poskytování ošetrovatelské péče víceúrovňovým způsobem, jehož předpokladem je ošetrovatelský tým, složený z ošetrovatelského personálu s různou úrovní kvalifikace. Kompetence těchto pracovníků jsou vymezeny podle stupně dosaženého vzdělání a specializace.

Koncepte ošetrovatelské péče v NNP LDN Horažďovice, s.r.o. vychází z výše uvedených principů a ze systému vzdělávání zdravotnických pracovníků nelékařských oborů.

5 Cíle ošetrovatelství

Hlavním cílem ošetrovatelství je systematicky a komplexně uspokojovat potřeby člověka s respektem k individuální kvalitě života, vedoucí k udržení nebo navrácení zdraví, zmírnění fyzické i psychické bolesti v průběhu umírání. Při dosahování těchto cílů ošetrovatelský personál úzce spolupracuje s nemocným, lékaři, dalšími zdravotnickými pracovníky a jinými odbornými pracovníky.

Cílem ošetrovatelství je:

- podporovat a upevňovat zdraví
- podílet se na navrácení zdraví
- zmírňovat utrpení nemocného člověka
- zajistit klidné umírání a důstojnou smrt

Ověřil: Mgr. Anna Petržilková	Garant dokumentu: Mgr. Anna Petržilková	Vedoucí ZT: Mgr. Radka Lorencová	Schválil/datum: Ing. Martin Grolmus, 30. 8. 2019
----------------------------------	--	-------------------------------------	---

5.1 Charakteristické rysy

- poskytování aktivní ošetrovatelské péče,
- poskytování individualizované péče prostřednictvím ošetrovatelského procesu,
- poskytování ošetrovatelské péče na základě vědeckých poznatků podložených výzkumem
- holistický přístup k nemocnému
- preventivní charakter péče
- poskytování péče ošetrovatelským týmem složeným z různě kvalifikovaných pracovníků

6 Pracovníci a jejich vzdělávání

Ošetrovatelskou péči podle uvedené koncepce zajišťují zdravotničtí pracovníci v souladu a rozsahu vymezeném Zákonem o nelékařských zdravotnických povoláních v platném znění, kteří jsou způsobilí k výkonu zdravotnického povolání a Vyhláškou o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka má ten, kdo

a) má odbornou způsobilost podle Z.96/2004, nebo jemuž byla uznána způsobilost k výkonu zdravotnického povolání nebo k výkonu povolání jiného odborného pracovníka,

b) je zdravotně způsobilý,

c) je bezúhonný.

Získání odborné způsobilosti probíhá na středních a vyšších zdravotnických školách a na vysokých školách v souladu s příslušnými směnicemi Evropské unie a v akreditovaných zařízeních, kterým byla udělena akreditace k uskutečňování vzdělávacího programu akreditovaného kvalifikačního kurzu.

Kompetence těchto pracovníků jsou vymezeny podle stupně dosaženého vzdělání a specializace.

Dále se zdravotničtí pracovníci vzdělávají v rámci celoživotního vzdělávání.

Celoživotním vzděláváním se rozumí průběžné obnovování, zvyšování, prohlubování a doplňování vědomostí, dovedností a způsobilosti v souladu s rozvojem oboru a nejnovějšími vědeckými poznatky v zájmu zachování bezpečného a účinného výkonu povolání všeobecné/praktické sestry i ostatních NLZP povolání.

7 Ošetrovatelský proces

Hlavní pracovní metodou ošetrovatelského personálu je ošetrovatelský proces. Jeho cílem je prevence, odstranění nebo zmírnění problémů v oblasti individuálních potřeb pacientů/klientů. Je to racionální metoda poskytování a řízení ošetrovatelské péče, respektuje právo pacienta na individuální péči a účast včetně spolurozhodování. Je založen na systému vyhledávání bio-psycho-soc.-spirituálních potřeb pacienta a jejich uspokojování aktivně nabízenou ošetrovatelskou péčí. Představuje sérii plánovaných činností a myšlenkových algoritmů, které pracovníci v ošetrovatelství používají:

- ke zhodnocení stavu individuálních potřeb klienta, rodiny nebo komunity
- ke stanovení ošetrovatelských problémů (ošetrovatelských diagnóz)
- k plánování ošetrovatelské péče
- k realizaci ošetrovatelské péče
- k vyhodnocování efektivity ošetrovatelské péče

Činnost sester v NNP LDN Horažďovice, s.r.o. v nepřetržitém provozu je při aplikaci ošetrovatelského procesu organizována tímto organizačním systémem práce:

- systém primárních sester - po přijetí je nemocnému přidělena primární sestra, která odpovídá za zajištění ošetrovatelského procesu po celou dobu jeho hospitalizace a za vedení příslušné zdravotnické dokumentace. Plán péče zajišťuje za pomoci dalších ošetrovatelských pracovníků. Není-li ve službě, nemocného předá sestrám další směny, po návratu do služby své nemocné přebírá zpět. Primární sestra se podílí v průběhu směny také na ošetrování nemocných, jimž primární sestrou není.

Ověřil: Mgr. Anna Petržilková	Garant dokumentu: Mgr. Anna Petržilková	Vedoucí ZT: Mgr. Radka Lorencová	Schválil/datum: Ing. Martin Grolmus, 30. 8. 2019
----------------------------------	--	-------------------------------------	---

Do ošetrovatelského procesu je zahrnuto kvalitní předávání služby a kvalitní výměna informací o nemocných. Sestra předávající službu podává informace přijímající sestře o každém pacientovi zvlášť.

U každého pacienta je vedena zdravotnická dokumentace, jejíž součástí je ošetrovatelská dokumentace, která zaznamenává údaje o stavu a vývoji individuálních potřeb a ošetrovatelských problémů pacienta, rodiny, či jeho blízkých nebo komunity.

Fáze ošetrovatelského procesu

Zhodnocení pacienta zahrnuje sběr dat sestrou. Kvalita získaných informací závisí na komunikativních dovednostech sestry, pozorovacích schopnostech a schopnostech systematického vyhledávání dat.

Stanovení ošetrovatelské diagnózy je závěr provedený sestrou, na základě ošetrovatelské anamnézy. Vztahuje se k pacientovým potřebám, problémům, které mohou být uspokojeny ošetrovatelskou intervencí.

Plánování je vytyčení ošetrovatelských strategií a intervencí s cílem prevence, redukce nebo zmírnění pacientových problémů. Součástí plánování je stanovení priorit a pacientových cílů. Cíle vždy směřují k nemocnému, jsou konkrétní a měřitelné, jsou jasné a srozumitelné pro sestru i nemocného, jsou reálné.

Realizace - vykonávání ošetrovatelských intervencí, která sestra provádí pro pacienta a s pacientem za účelem dosažení ošetrovatelských cílů. Patří sem dokumentování těchto činností v ošetrovatelském plánu.

Hodnocení - pátý krok ošetrovatelského procesu a znamená hodnocení účinnosti ošetrovatelské péče. Hodnocení je provázáno zpětnou vazbou, která je potřebná pro identifikaci dalších potřeb pacienta k eventuální revizi a modifikaci ošetrovatelského plánu.

8 Ošetrovatelská dokumentace

Dokumentace zdravotní péče se řídí aktuálním zněním Vyhlášky o zdravotnické dokumentaci.

Ošetrovatelská dokumentace je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace.

Ošetrovatelská dokumentace je systematické zaznamenávání plánované a poskytované péče pacientovi kvalifikovanou sestrou a ostatními nelékařskými zdravotnickými pracovníky. Podrobně je rozpracována ve vnitřním dokumentu Vedení a nakládání se zdravotnickou dokumentací, řízení péče.

9 Struktura a řízení personálu

V NNP LDN Horažďovice, s.r.o. pracují nelékařští zdravotničtí pracovníci v několika kategoriích. Jsou to všeobecné sestry, *praktické sestry*, radiologičtí asistenti, zdravotničtí laboranti, fyzioterapeuti, ergoterapeuti, nutriční terapeuti, *sanitáři/ky*. Struktura ošetrovatelského personálu dostatečně naplňuje potřeby nemocnice z hlediska požadavků zdravotních pojišťoven, vyhovuje zajištění provozu organizace.

Za úroveň a kvalitu poskytované ošetrovatelské péče v nemocnici odpovídá vrchní sestra. Řídí ošetrovatelský personál, plánuje rozvoj vzdělávání, podílí se na kvalitě a efektivitě ošetrování. Spolu s primářem nemocnice, manažerkou kvality provádí kontrolní činnosti, hodnocení činnosti oddělení a spolupracuje při zavádění nových metod a postupů práce.

10 Dlouhodobé cíle

Mezi dlouhodobé cíle na úseku ošetrovatelské péče v rámci koncepte přijaté nemocnicí patří **důsledné uplatňování ošetrovatelského procesu** na všech odděleních a stanicích nemocnice, podpora dalšího rozvoje **primární péče** včetně neustálé revize **ošetrovatelské dokumentace**.

Je třeba rozvíjet systém řízení kvality ošetrovatelské péče prostřednictvím **auditní** činnosti a tvorbu **standardů** a ošetrovatelských postupů.

Mezi další dlouhodobé cíle patří **kontinuální vzdělávání** sester a dalších pracovníků nelékařských zdravotnických oborů.

Samozřejmostí je sledování **indikátorů kvality** ošetrovatelské péče – výskyt dekubitů, pádů, hlášení nežádoucích událostí a spokojenost pacientů s péčí poskytnutou ve zdravotnickém zařízení jak v průběhu hospitalizace, tak i během ošetření v ambulantní složce.

Ověřil: Mgr. Anna Petržilková	Garant dokumentu: Mgr. Anna Petržilková	Vedoucí ZT: Mgr. Radka Lorencová	Schválil/datum: Ing. Martin Grolmus, 30. 8. 2019
----------------------------------	--	-------------------------------------	---

Další dlouhodobé cíle:

- rozvíjet systém řízení kvality pracovníky zdravotnických oddělení na všech odděleních nemocnice
- podporovat rozvoj všech oborů v oblasti ošetřovatelské péče, fyzioterapie, laboratorní činnosti a radiodiagnostiky
- udržovat systém managementu kvality
- zajistit příjemné a bezpečné prostředí pro pacienta s respektováním lidské důstojnosti a uspokojením všech jeho potřeb
- zajistit individuální přístup a dostatečnou informovanost pacienta
- vytvářet motivační prostředí pro ošetřovatelský personál, tak aby vnímal svou sounáležitost k nemocnici
- vychovávat ošetřovatelský personál k zodpovědnosti za odvedenou práci a výkon, k prezentaci dobrého jména nemocnice i za jejími branami

11 Kvalita ošetřovatelské péče

Kvalita ošetřovatelské péče, vztahy mezi sestrami a nemocnými, sestrami a lékaři, sestrami navzájem, organizace práce zaměstnanců a spokojenost nemocných se zdravotnickou péčí, kterou nemocnice poskytuje, je pravidelně a průběžně hodnocena vrchní sestrou. Pro hodnocení jsou využívány objektivní i standardizované metody.

Kvalitní ošetřovatelská péče je základním cílem současného ošetřovatelství. Kvalitu ošetřovatelské péče určují standardy ošetřovatelské péče, které současně stanovují její měřitelná kritéria. Standard ošetřovatelské péče je dohodnutá profesní norma kvality. Vymezuje minimální úroveň péče, která má být poskytnuta. Není-li standard dodržen, stává se ošetřovatelská péče rizikovou. Standardy ošetřovatelské péče dále poskytují pocit bezpečí a jistoty pacientům. Zdravotnické zařízení je povinno dodržovat standardy dané právními předpisy a přijmout vlastní ošetřovatelské standardy, vycházející z rámcových standardů doporučených MZ nebo na doporučení SAK (Spojená akreditační komise)

Ošetřovatelské standardy:

- Určují závaznou normu pro kvalitní ošetřovatelskou péči
- Umožňují objektivní hodnocení
- Poskytují pocit bezpečí a jistoty pacientům
- Chrání sestry před neoprávněným postihem, protože mohou prokázat, že dodržely příslušný standard

Standardy ošetřovatelské péče byly schváleny vedením nemocnice, jsou dostupné na všech pracovištích a ošetřovatelský personál je povinen se jimi řídit a dodržovat je.

Vedoucí pracovníci nelékařských zdravotnických oborů jsou povinni průběžně hodnotit na svém pracovišti kvalitu poskytované ošetřovatelské péče, profesionální přístup ošetřovatelského personálu k nemocným, organizaci práce ošetřovatelských pracovníků a spokojenost nemocných s ošetřovatelskou péčí. Vrchní sestra ve spolupráci s manažerem kvality pravidelně a průběžně hodnotí kvalitu ošetřovatelské péče, vztahy mezi sestrami a nemocnými, organizaci práce pracovníků a spokojenost nemocných s ošetřovatelskou péčí. Při hodnocení používají objektivní metody hodnocení.

Zdravotničtí pracovníci, kteří poskytují ošetřovatelskou péči, jsou povinni dodržovat Úmluvu o lidských právech a biomedicíně a respektovat Etický kodex zdravotnických pracovníků nelékařských profesí.

12 Audity ošetřovatelské péče

Ošetřovatelský audit představuje systematické vyhodnocení ošetřovatelské praxe s cílem zlepšit kvalitu ošetřovatelské péče. Je založen na standardech a má za úkol zjistit, jak dalece se ošetřovatelský proces/ neboli péče o pacienta těmito standardy řídí nebo se s nimi slučuje. Cílem auditu nikdy není vyhodnocení výkonu sester za účelem hledání chyb a následných disciplinárních opatření. Jde o nalezení „slabých“ míst v systému a o zajištění co nejrychlejší nápravy.

Ověřil: Mgr. Anna Petržilková	Garant dokumentu: Mgr. Anna Petržilková	Vedoucí ZT: Mgr. Radka Lorencová	Schválil/datum: Ing. Martin Grolmus, 30. 8. 2019
----------------------------------	--	-------------------------------------	---

Program auditů na příslušný rok pro nemocnici zpracovává manažer kvality ve spolupráci s vedoucími nelékařskými zdravotnickými pracovníky. Výsledky každého provedeného auditu jsou podrobeny analýze s případným přijetím nápravných opatření.

Audit ošetrovatelské péče může být plánovaný, ale i neplánovaný (nejčastěji při výskytu problému, který je nutno rychle a objektivně řešit), provádí ho obvykle vrchní sestra nebo jí pověřená osoba.

13 Adaptační proces

Velmi důležitou součástí profesního růstu každého zaměstnance je adaptační proces. Je také součástí kvality a bezpečí poskytované ošetrovatelské péče. Adaptační proces je v zařízení stanoven **od 3 do 12 měsíců** po nástupu. Délka adaptačního procesu je závislá na znalostech, dovednostech a schopnostech konkrétního účastníka adaptačního procesu.

U pracovníků je hodnoceno v teoretické části pochopení profesionální role a zvládnutí teoretických znalostí, v praktické části vztah k pacientovi, schopnost spolupráce s ostatními členy týmu, schopnost správně a rychle se rozhodnout, efektivní využívání všech zdrojů na stanici a zvládnutí všech výkonů. Záznam o ukončení adaptačního procesu se stává součástí osobní složky zaměstnance.

14 Hodnocení a plán osobního rozvoje pracovníka

Vedoucí pracovník, který odpovídá za uplatnění znalostí v praxi všech podřízených, **provádí hodnocení nejdéle do půl roku po nastoupení do pracovního poměru a dále 1x za 2 roky nebo mimořádně**. Hodnocení je prováděno přímým nadřízeným jednotlivých oddělení dle organizačního řádu. K hodnocení je používán stanovený hodnotící protokol s předem danými kritérii. Slouží pro další kariérní rozvoj zaměstnance a také pro případné odměňování. Vyplněný formulář podepsaný hodnotitelem i hodnoceným je uložen na personálním oddělení v osobní složce zaměstnance.

V plánu osobního rozvoje má pracovník sám možnost rozhodovat, v kterém směru se chce více rozvíjet a dále vzdělávat, vedoucí pracovník navrhuje a sleduje účast, aktivitu a frekvenci na vzdělávacích akcích.

15 Plán rozvoje ošetrovatelství

Na základě poznatků z průběžných kontrol kvality ošetrovatelství provádět nápravná opatření a okamžitě řešit vzniklé problémy k zajištění kvalitní ošetrovatelské péče. Stanovit kompetence a odpovědnosti, směřovat ošetrovatelský personál k vlastní odpovědnosti, k hospodaření a šetrnému zacházení s majetkem nemocnice.

Efektivně plánovat rozvoj ošetrovatelství, pravidelně sledovat hospodaření jednotlivých oddělení.

Je nutné podporovat profesionální přístup k pacientovi a k jeho rodině, dbát na dobré jméno nemocnice a zaměřit se na prezentaci, rozšířit služby pro veřejnost, vytvořit příjemné prostředí pro nemocné i pro personál, ale především zapojit všechny zaměstnance do zavedení programu kontinuálního zvyšování kvality s využitím moderních účinných nástrojů. V rámci tohoto programu nelékařští zdravotničtí pracovníci využívají poznatky z výzkumných studií publikovaných v odborném tisku a získaných na odborných konferencích.

Cílem při hospitalizaci pacienta v naší nemocnici je vrátit tohoto pacienta zpět do jeho původního sociálního prostředí a mobilizovat jeho psychické a fyzické schopnosti tak, aby v něm mohl opět pracovat nebo samostatně, plnohodnotně žít.

POSLÁNÍ (MOTTO)

NAŠE NEMOCNICE – VAŠE NADĚJE NA CESTĚ KE ZDRAVÍ

VIZE

JE SNAHOU NÁS VŠECH, ABY KAŽDÝ Z NEMOCNÝCH MĚL POCIT BEZPEČÍ A JISTOTY

16 Zpracovatelský tým

Mgr. Radka Lorencová, Mgr. Anna Petržilková

Ověřil: Mgr. Anna Petržilková	Garant dokumentu: Mgr. Anna Petržilková	Vedoucí ZT: Mgr. Radka Lorencová	Schválil/datum: Ing. Martin Grolmus, 30. 8. 2019
----------------------------------	--	-------------------------------------	---